

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ, EURATOM) nr 480/2009,

25. mai 2009,

välisstegevuse tagatisfondi asutamise kohta

(kodifitseeritud versioon)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 203,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 31. oktoobri 1994. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2728/94 (välisstegevuse tagatisfondi asutamise kohta) ⁽²⁾ on korduvalt oluliselt muudetud. ⁽³⁾ Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune määrus kodifitseerida.

(2) Euroopa Liidu üldeelarve on vastuvõtlik finantsriskidele, mis tulenevad kolmandate riikide laenudele antud tagatistest.

(3) 11. ja 12. detsembril 1992 jõudis Euroopa Ülemkogu järeldusele, et elarve usaldusväärse haldamise ja finantsdistipliiniga seotud kaalutlused räägivad selle kasuks, et asutada uus finantsmehhanism, mistõttu tuleks asutada tagatisfond, mis kataks kolmandatele riikidele antud laenude ja laenutagatistega ning kolmandates riikides läbiviidavate projektidega seotud riskid. Seda vajadust rahuldaks fondi asutamine, mis maksaks otse ühenduste võlausaldajatele.

(4) Vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelisele kokkuleppele elarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽⁴⁾ tagatakse tagatisfondi rahastamine aastail 2007–2013 Euroopa Liidu üldeelarve kohustuslike kulude kaudu.

(5) On olemas mehhanismid tagatiste maksmiseks, eriti sularahavaru ajutiseks kasutamiseks, nagu on sätestatud nõukogu 22. mai 2000. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 (millega rakendatakse ühenduste omavahendite süsteemi käsitlev otsus 2000/597/EÜ, Euratom) ⁽⁵⁾ artiklis 12.

(6) Tagatisfond asutatakse järk-järgult makstavatest maksetest. Tagatisfond peaks hiljem saama intressi investeeritud vahenditelt ja summadel, mis saadakse laenukohustusi mittetäitvatelt võlgnikelt, kelle eest tagatisfond on juba tagatise maksnud.

(7) Tagatisfondi toimimise kogemused on näidanud, et tagatisfondi vahendite ja tagatud kohustuste põhisumma (mida on suurendatud tasumata intressi võrra) sobivaks suhteks on 9 %.

(8) Maksed tagatisfondi, mis on 9 % iga toimingu summast, tunduvad olevat piisavad soovitud summa saavutamiseks. Tuleks määratleda nende maksete tegemise kord.

(9) Kui tagatisfond on saanud soovitud summast rohkem raha, tuleks ülejääk Euroopa Liidu üldeelarvesse tagasi maksta.

(10) Tagatisfondi finantshaldamine tuleks usaldada Euroopa Investeeringuspangale (edaspidi EIP). Kontrollikoja, komisjoni ja EIP vahelises kokkuleppes ettenähtud korra kohaselt kontrollib tagatisfondi finantshaldamist kontrollikoda.

(11) Ühendused on ühinevatele riikidele või kõnealustes riikides läbiviidavatele projektidele andnud laene ja laenu-tagatise. Kõnealused laenud ja tagatised kaetakse tagatisfondist ning on pärast ühinemiskuupäeva tagasi maks-mata või kehtivad. Alates kõnealusest kuupäevast ei ole need laenud ja tagatised enam hõlmatud ühenduste välis-tegevusega ning peaksid seetõttu olema otse kaetud Euroopa Liidu üldeelarvest ning mitte enam tagatisfondist.

⁽¹⁾ 18. novembri 2008. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ EÜT L 293, 12.11.1994, lk 1.

⁽³⁾ Vt lisa I.

⁽⁴⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 130, 31.5.2000, lk 1.

(12) Tagatisfond katab nende kohustuste täitmatajätmise, mis kaasnevad EIP väljastatud laenudega, millele ühendus annab tagatise EIP välismandaadi kohaselt. Lisaks peaks fond kooskõlas 1. veebruaril 2007 jõustunud EIP välismandaadiga katma samuti EIP väljastatud laenu tagatistega, millele ühendus annab tagatise, kaasnevate kohustuste täitmatajätmise.

(13) Asutamislepingutes ei nähta käesoleva määruse vastuvõtmiseks ette muid volitusi peale EÜ asutamislepingu artiklis 308 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklis 203 sätestatud volituste,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Asutatakse tagatisfond (edaspidi fond), mille vahendeid kasutatakse ühenduste võlausaldajatele tagasimaksmiseks, kui laenu saaja ei ole ühenduse antud või tagatud laenu või Euroopa Investeeringuspanga (edaspidi EIP) väljastatud laenu tagatist, millele ühendus annab tagatise, tagasi maksnud.

Esimeses lõikes nimetatud laenamise ja tagamise toimingud (edaspidi toimingud) on toimingud, mida tehakse kolmandate riikide kasuks või kolmandates riikides läbiviidavate projektide rahastamiseks.

Kõik toimingud, mis tehakse kolmandate riikide kasuks või kolmandates riikides läbiviidavate projektide rahastamiseks, ei kuulu alates kuupäevast, mil riik ühineb Euroopa Liiduga, enam käesoleva määruse reguleerimisalasse.

Artikkel 2

Fondi rahastatakse:

- Euroopa Liidu üldeelarvest artiklite 5 ja 6 kohaselt tehtud ühest iga-aastasest maksest,
- fondi investeeritud vahendite intressist,
- summadest, mis saadakse laenukohustusi mittetäitvatelt võlgnikelt, kelle eest fond on juba tagatise maksnud.

Artikkel 3

Fondi vahendid peavad jõudma eesmärgipärasele tasemele (edaspidi sihtsumma).

Sihtsumma on 9 % iga tehinguga seotud ühenduste kapitalikohustuste kogusummast, millele lisandub saadaolev tasumata intress.

Mis tahes ülejääk kantakse üheainsa tehinguna Euroopa Liidu „n+1” aasta üldeelarve tulutabeli erirubriiki aasta „n-1” lõpus sihtsumma ja fondi netovara väärtuse vahel ilmneva erinevuse alusel, mis on arvutatud aasta „n” alguses.

Artikkel 4

Alates uue liikmesriigi ühinemisest Euroopa Liiduga vähendatakse sihtsummat määral, mis arvutatakse artikli 1 kolmandas lõigus viidatud toimingute põhjal.

Kõnealuse vähendamise määra arvutamisel kasutatakse ühinemiskuupäeva seisuga lõpetamata toimingute suhtes artikli 3 teises lõigus osutatud ja ühinemiskuupäeval kohaldatavat protsendimäära.

Ülejääk makstakse Euroopa Liidu üldeelarve tulutabeli erirubriiki tagasi.

Artikkel 5

Rahastamiseks vajalik summa kantakse aastal „n+1” Euroopa Liidu üldeelarvest fondi üheainsa tehinguna aasta „n-1” lõpus sihtsumma ja fondi netovara väärtuse vahel ilmneva erinevuse alusel, mis on arvutatud aasta „n” alguses.

Artikkel 6

1. Kui rakendatavad tagatised ületavad aastal „n-1” ühe või mitme laenukohustuse täitmatajätmise tagajärjel 100 miljonit eurot, siis makstakse summa, mis ületab 100 miljonit eurot, tagasi fondi aastaste osamaksetena alates aastast „n+1” ning maksmist jätkatakse järgnevatel aastatel kuni summa täieliku tasumiseni (leevendusmehhanism). Aastase osamakse suurus oleneb selles, kumb kahest järgmisest on väiksem:

- 100 miljonit eurot või
- maksmisele kuuluva summa jääk vastavalt leevendusmehhanismile.

Aastale „n-1” eelnevatel aastatel rakendatud tagatistest tulenev mis tahes summa, mis ei ole leevendusmehhanismi kasutamise tõttu veel täielikult tagasi makstud, tuleb tagasi maksta enne, kui aastal „n-1” ja sellele järgnevatel aastatel aset leidnud laenukohustuste täitmatajätmise suhtes saab leevendusmehhanismi kasutada. Selliseid maksmisele kuuluvate summade jääke arvestatakse jätkuvalt maha leevendusmehhanismi raames Euroopa Liidu üldeelarvest kaetavast maksimaalsest iga-aastasest summast niikaua, kuni kogu summa on fondi tagasi makstud.

2. Leevendusmehhanismile tuginevad arvutused tehakse eraldi artikli 3 kolmandas lõigus ja artiklis 5 osutatud arvutustest. Sellele vaatamata moodustavad need koos ühe aastaülkande. Leevendusmehhanismi raames Euroopa Liidu üldeelarvest makstavaid summasid käsitletakse artiklite 3 ja 5 kohastes arvutustes fondi netovarana.

3. Kui ühe või mitme laenukohustuse täitmatajätmisest tuleneva tagatiste rakendamise tagajärjel on fondis vähem raha kui 80 % sihtsummast, teatab komisjon sellest eelarvapädevatele institutsioonidele.

4. Kui ühe või mitme laenukohustuse täitmatajätmisest tuleneva tagatiste rakendamise tagajärjel on fondis vähem raha kui 70 % sihtsummast, esitab komisjon aruande erakorraliste meetmete kohta, mida võidakse võtta fondi vahendite täiendamiseks.

Artikkel 7

Komisjon usaldab fondi finantshaldamise ühendustelt saadud volituse alusel EIP-le.

Artikkel 8

Komisjon saadab järgmise finantsaasta 31. maiks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale fondi eelmise aasta finants- ja juhtimisaruande.

Artikkel 9

Fondi tulude ja kulude aruanne ja bilanss lisatakse ühenduste tulude ja kulude aruandele ja bilansile.

Artikkel 10

Määrus (EÜ, Euratom) nr 2728/94, nii nagu seda on muudetud I lisas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele kooskõlas II lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 11

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. mai 2009

Nõukogu nimel
eesistuja
J. ŠEBESTA

*I LISA***Kehtetuks tunnistatud määrus koos hilisemate muudatustega**

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 2728/94	(EÜT L 293, 12.11.1994, lk 1).
Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1149/1999	(EÜT L 139, 2.6.1999, lk 1).
Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 2273/2004	(ELT L 396, 31.12.2004, lk 28).
Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 89/2007	(ELT L 22, 31.1.2007, lk 1).

II LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ, Euratom) nr 2728/94	Käesolev määrus
Artikkel 1, 2 ja 3	Artikkel 1, 2 ja 3
Artikkel 3a	Artikkel 4
Artikkel 4	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikkel 6
Artikkel 6	Artikkel 7
Artikkel 7	Artikkel 8
Artikkel 8	Artikkel 9
Artikkel 9	—
—	Artikkel 10
Artikkel 10, esimene lõige	Artikkel 11
Artikkel 10, teine lõige	—
—	Lisa I
—	Lisa II